

06.12.2024

Situația financiară a sectorului bancar pentru 9 luni ale anului 2024

Situația financiară a sectorului bancar, conform datelor prezentate de către bănci, este caracterizată prin creșterea activelor, creditelor, fondurilor proprii, depozitelor persoanelor fizice, depozitelor persoanelor juridice.

Creditele neperformante în valoare absolută și creditele expirate au înregistrat o diminuare. Respectiv, indicatorii calității portofoliului au înregistrat o îmbunătățire comparativ cu finele anului precedent.

Profitul aferent exercițiului în comparație cu perioada similară a anului precedent s-a micșorat, preponderent ca urmare a diminuării veniturilor din dobânzi. Veniturile din dobânzi s-au micșorat, în principal, din cauza diminuării veniturilor obținute din investiții în titluri de datorii (VMS, CBN), a veniturilor de la mijloacele plasate la BNM (rezerve obligatorii) și a veniturilor obținute de la activitatea de creditare.

Concomitent, s-a micșorat rata fondurilor proprii ca urmare a creșterii cuantumului total al expunerii la risc cu 9 507,7 mil. lei (13,6%) (majorarea creditelor).

La situația din 30.09.2024, în Republica Moldova activau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei.

Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

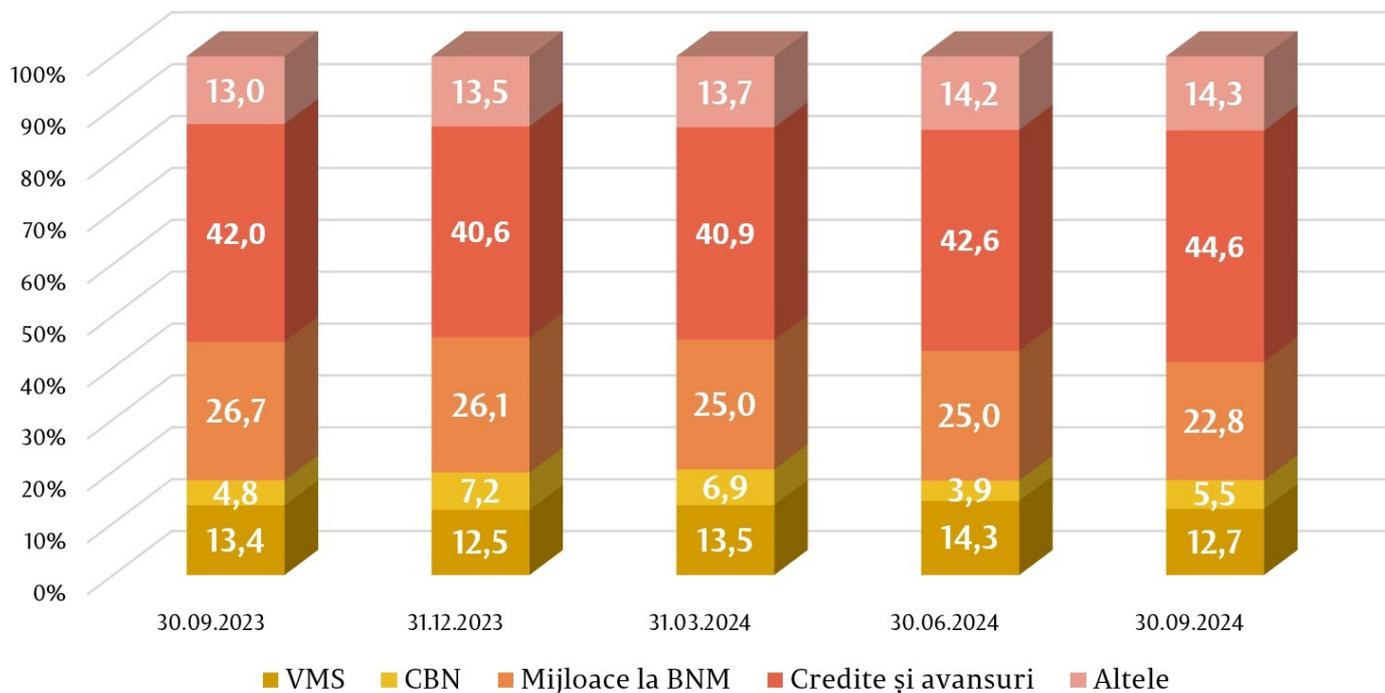
La 30.09.2024, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către bănci, a înregistrat următoarele tendințe:

Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 164 728,6 milioane lei, majorându-se față de finele anului precedent cu 7,1% (10 874,0 milioane lei).

În structura activelor, ponderea cea mai mare a revenit articolului din bilanț „Credite și avansuri la cost amortizat”, care a constituit 44,6% (73 470,3 milioane lei), fiind în majorare cu 4,0 puncte procentuale (p.p.) față de finele anului precedent. Ponderea mijloacelor plasate la BNM a constituit 22,8% (37 563,6 milioane lei), fiind în descreștere cu 3,3 p.p., iar ponderea investițiilor băncilor în valorile mobiliare de stat și în certificatele BNM a reprezentat 18,3% (30 135,8 milioane lei), fiind în descreștere cu 1,5 p.p. Restul activelor, care constituie 14,3% (23 558,9 milioane lei), sunt menținute în alte bănci în numerar, imobilizări corporale, imobilizări necorporale etc. Ponderea acestora s-a majorat cu 0,8 p.p. comparativ cu sfârșitul anului 2023.

Structura activelor (%)

[1]

Soldul brut (prudențial) al creditelor a constituit 45,0% din totalul activelor sau 74 198,5 milioane lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 16,1% (10 302,9 milioane lei).

Cea mai mare creștere a fost înregistrată la creditele acordate pentru procurarea / construcția imobilului - cu 2 989,3 mil. lei (22,5%) până la 16 271,5 mil. lei, la creditele de consum - cu 2 710,2 mil. lei (24,2%) până la 13 910,1 mil. lei, la creditele acordate comerțului - cu 1 328,1 mil. lei (9,3%) până la 15 566,7 mil. lei, la creditele acordate industriei energetice - cu 543,0 mil. lei (72,5%) până la 1 292,1 mil. lei, la creditele acordate în domeniul construcțiilor - cu 491,8 mil. lei (41,4%) până la 1 678,3 mil. lei, la creditele acordate în domeniul transportului, telecomunicațiilor și dezvoltării rețelei - cu 464,2 mil. lei (22,0%) până la 2 571,2 mil. lei.

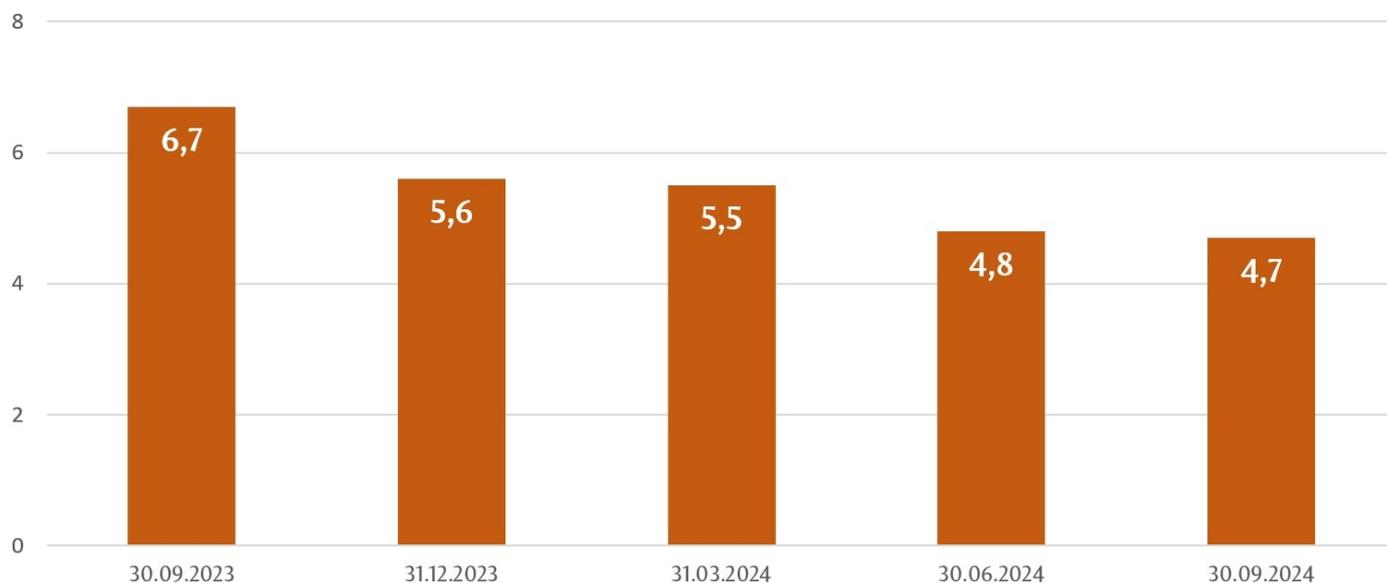
Totodată, cea mai mare descreștere pe parcursul a 9 luni ale anului 2024 a fost înregistrată la alte credite - cu 134,2 mil. lei (5,9%) până la 2 155,9 mil. lei.

Pe parcursul perioadei de referință, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor s-a micșorat cu 0,8 p.p., constituind 4,7% la 30.09.2024, indicatorul menționat variind de la 3,0% până la 6,2%, în funcție de bancă.

Totodată, creditele neperformante în valoare absolută s-au micșorat cu 0,8% (29,4 milioane lei) până la 3 517,8 milioane lei.

De asemenea, în perioada analizată s-au micșorat creditele expirate cu 20,4% (415,9 milioane lei) până la 1 623,0 milioane lei. Ponderea creditelor expirate în totalul creditelor a constituit 2,2%, micșorându-se cu 1,0 p.p. în comparație cu 31.12.2023, variind de la 0,6% până la 5,3%, în funcție de bancă.

Ponderea creditelor neperformante în total credite (%)

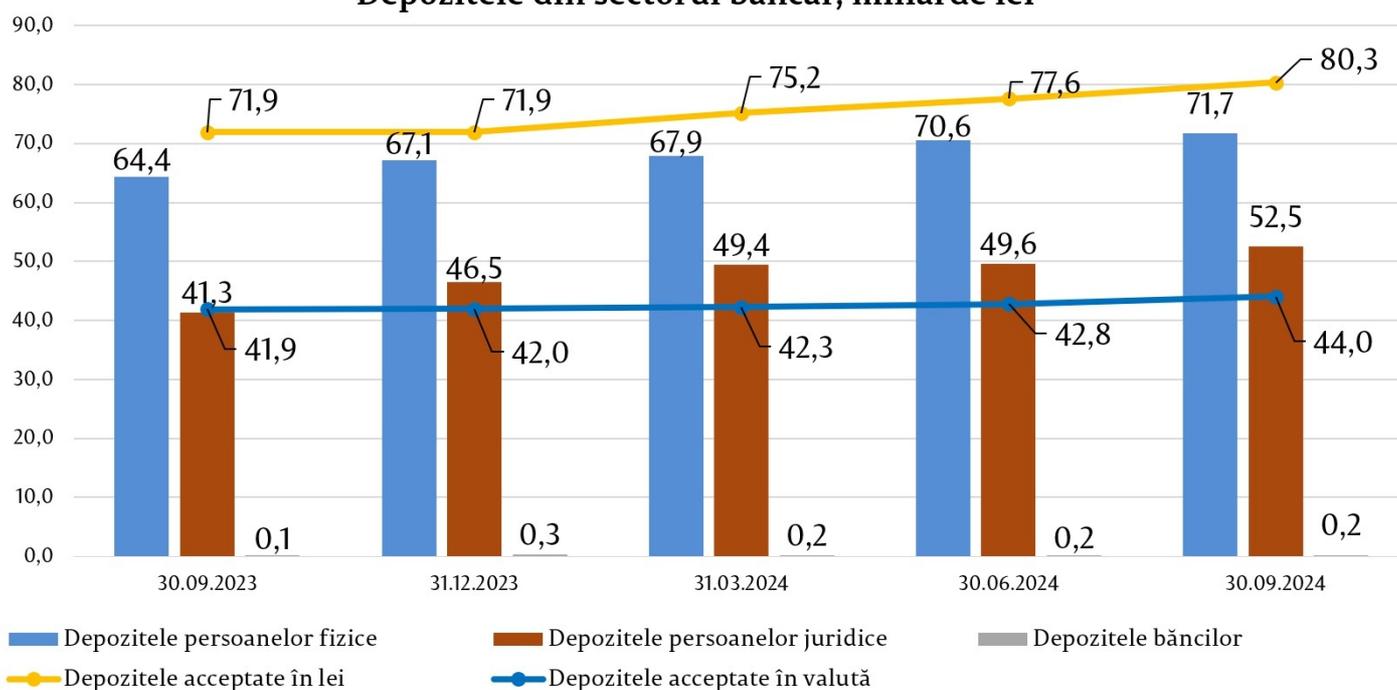

[2]

Totodată, în perioada de referință s-a înregistrat majorarea soldului total al depozitelor cu 10 495,6 milioane lei sau cu 9,2%, constituind 124 342,3 milioane lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 57,7% din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 42,2% și depozitele băncilor - 0,1%), ca urmare a creșterii soldului depozitelor persoanelor fizice cu 4 662,2 milioane lei (7,0%) până la 71 734,3 milioane lei și al depozitelor persoanelor juridice cu 5 945,4 milioane lei (12,8%) până la 52 452,9 milioane lei.

În totalul depozitelor, 64,6% au revenit depozitelor în lei, soldul majorându-se cu 8 419,6 milioane lei (11,7%) comparativ cu sfârșitul anului precedent și a constituit 80 317,2 milioane lei la 30.09.2024. Depozitele în valută au constituit 35,4% din totalul depozitelor, soldul acestora s-a majorat pe parcursul perioadei de referință cu 2 075,9 milioane lei (4,9%), alcătuiind 44 025,1 milioane lei.

Depozitele din sectorul bancar, miliarde lei

[3]

Veniturile și rentabilitatea

La 30.09.2024, profitul în sectorul bancar a însumat 2 933,6 milioane lei, micșorându-se cu 421,6 milioane lei (12,6%)

comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Micșorarea profitului a fost determinată de diminuarea veniturilor din dobânzi cu 2 396,3 milioane lei (26,4%). Totodată, s-au majorat veniturile din diferențele de curs valutar cu 366,7 milioane lei (28,5%) și veniturile din onorarii și comisioane cu 259,4 milioane lei (10,8%). Concomitent, s-au micșorat cheltuielile cu dobânzile cu 1 626,6 milioane lei (45,2%), iar cheltuielile neaferele dobânzilor (cheltuielile privind onorarii și comisioane, cheltuielile administrative, provizioanele, deprecierea activelor financiare și nefinanciare etc.) s-au majorat cu 275,6 milioane lei (4,6%).

Veniturile totale au constituit 11 130,9 milioane lei, micșorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 1 772,6 milioane lei (13,7%), dintre care veniturile din dobânzi au constituit 60,0% (6 681,9 milioane lei), iar veniturile neaferele dobânzilor – 40,0% (4 449,0 milioane lei).

Concomitent, cheltuielile totale au constituit 8 197,3 milioane lei, micșorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 1 351,0 milioane lei (14,1%), dintre care cheltuielile cu dobânzile au constituit 24,0% (1 971,2 milioane lei), iar cheltuielile neaferele dobânzilor – 76,0% (6 226,0 milioane lei).

La 30.09.2024, rentabilitatea activelor a constituit 2,4%, fiind în descreștere cu 0,4 p.p. comparativ cu finele anului precedent, iar rentabilitatea capitalului a constituit 14,6%, de asemenea, fiind în descreștere cu 1,6 p.p. comparativ cu finele anului precedent.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2024, băncile au continuat să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt, peste limitele reglementate.

Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0,77 (limita ≤ 1), variind de la 0,22 până la 0,85, în funcție de bancă, și majorându-se cu 0,05 în comparație cu finele anului 2023.

Principiul III al lichidității, care reprezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență și care nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență, de asemenea, a fost respectat de către toate băncile, variind de la 1,33 pe banda de scadență până la o lună inclusiv până la 147,43 pe banda de scadență între o lună și 3 luni inclusiv.

Indicatorul privind acoperirea necesarului de lichiditate pe sector a constituit 280,2% (limita $\geq 100\%$), variind de la 134,9% până la 1 737,9%, fiind în descreștere față de finele anului 2023 cu 1,9 p.p.

Conform rapoartelor prezentate de bănci la situația din 30.09.2024, rata fondurilor proprii totale pe sectorul bancar a înregistrat valoarea de 26,9%, fiind în micșorare cu 3,0 p.p. față de finele anului precedent, variind între 20,8% și 88,7%. Toate băncile au respectat indicatorul „Rata fondurilor proprii totale” ($\geq 10\%$).

De asemenea, toate băncile au respectat cerința indicatorului „Rata fondurilor proprii totale”, luând în considerare amortizoarele de capital.

La situația din 30.09.2024, fondurile proprii totale au constituit 21 347,7 milioane lei și au înregistrat o creștere de 2,1% (446,0 milioane lei). Creșterea fondurilor proprii a fost determinată de reflectarea de către unele bănci a profiturilor eligibile după desfășurarea adunărilor generale ale acționarilor și după obținerea permisiunii BNM privind includerea în fondurile proprii a profiturilor obținute.

La situația din 30.09.2024, băncile au respectat indicatorii prudențiali cu privire la expunerile mari și expunerile față de persoanele lor afiliate, cu excepția unei bănci, la care a fost înregistrată depășirea limitei de 30% a sumei valorii agregate a expunerilor din credite față de clienți sau un grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite în portofoliul total al creditelor, reprezentând 56,4%. În conformitate cu capitolul IV punctul 26 din Regulamentul cu privire la expunerile mari nr.109 din 5 aprilie 2019, depășirea limitei indicatorului menționat nu se consideră încălcare în cazul în care banca menține o cerință suplimentară de fonduri proprii privind excedentul respectiv și

respectă această cerință.

De asemenea, toate băncile au respectat limita poziției dominante pe piața bancară, fiind sub limita de 35% a acestui indicator privind mărimea activelor și depozitelor persoanelor fizice, cu excepția unei bănci, în cadrul căreia a fost înregistrată depășirea limitei de 35% a poziției dominante pe piața bancară după mărimea activelor, constituind 35,4%, și după mărimea depozitelor persoanelor fizice, constituind 35,2%.

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu legislația UE

Pe parcursul trimestrului III 2024, BNM a continuat activitățile aferente elaborării și implementării proiectelor de actualizare a actelor normative secundare întru aplicarea Legii nr. 202/2017 și promovarea cerințelor Basel III.

Astfel, a fost publicat pentru transparență decizională proiectul HCE al BNM „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea contabilității în bănci și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei” (aprobarea în redacție nouă și abrogarea Regulamentului privind organizarea contabilității, precum și abrogarea Regulamentului privind cerințele față de documentele contabile interne).

Elaborarea proiectului HCE este condiționată de necesitatea de actualizare și perfecționare a cadrului normativ privind organizarea contabilității conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și actelor normative, având în vedere că unele prevederi nu mai corespund cerințelor de reglementare. Totodată, ținând cont de volumul modificărilor, s-a considerat oportună abrogarea Hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.238/2002 privind aprobarea Regulamentului privind organizarea contabilității în băncile din Republica Moldova și, respectiv, aprobarea în redacție nouă a Regulamentului privind organizarea contabilității.

See also

Tags

[depozite](#) ^[4]

[credite](#) ^[5]

[statistics](#) ^[6]

[capitalul](#) ^[7]

[activele](#) ^[8]

[lichiditatea](#) ^[9]

[soldul creditelor](#) ^[10]

[profitul băncilor](#) ^[11]

[bank](#) ^[12]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/67739>

Related links:

[1] http://bnm.md/files/1sf---_1.jpg [2] http://bnm.md/files/2sf_2.jpg [3] http://bnm.md/files/3sf_2.jpg [4] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=depozite](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=depozite) [5] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=credite](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=credite) [6] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=statistics](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics) [7] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=capitalul](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=capitalul) [8] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=activele](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=activele) [9] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=lichiditatea](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=lichiditatea) [10] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=soldul creditelor](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=soldul creditelor) [11] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=profitul băncilor](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=profitul băncilor) [12] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=bank](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=bank)

